

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director: C. G. DISSESCU

Prim-Redactor: SILIU RĂDULESCU

Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

George Solomon. — Secții speciale represive sau judecatori speciali represivi?

Jurisprudența română. — *Inalta Curte de Casație și Justiție S. I-a.* — Apel. — Sentința declinatorie de competență (Federala „Plugarul” cu Primăria orașului Leow-Cahul). *Curtea de Apel din București S. IV-a.* — Dotă. — Îndoială asupra clauzelor din act. (Ecatarina Parteniu cu Maria Antonescu).

SECȚII SPECIALE REPRESIVE SAU JUDECATORI SPECIALI REPRESIVI?

Printre reformele pe care le propunea proiectul de modificare a actualei legi de organizare judecătorească, alcătuit sub auspiciile fostului Ministru de Justiție, D. Voicu Nițescu era și aceea a înființării unor secții speciale pentru judecarea afacerilor penale.

Nu știu care a fost părerea magistraților consultați de fostul Ministru asupra acestei chestiuni. 1)

Cred însă că inovația era fericită și ar fi fost bine ca ea să se transforme cu un ceas mai devreme în lege.

Am rămas poate singura țară în Europa cu sistemul acesta mixt al jurisdicțiunilor civilo-corecționale. El a fost părăsit chiar de acei după care i-am copiat acum 80 de ani. Francezii. 2)

* * *

1) Proiectul a fost examinat în cerc restrâns. La Tribunalul Ilfov numai de Șeful tribunalului și mi se pare și de Președintele de Secție.

2) Azi tribunalul Senei numără opt secții (chambres) penale și secții penale speciale găsim la fiecare Tribunal mai important din provincie. Dacă secțiile penale speciale constituiesc un început de specializare a Justiției represive, putem afirma că specializarea exista pretutindeni fiindcă secțiile penale speciale sunt cunoscute în toate țările.

Chiar în Grecia, care legal n'are Justiție represivă specială, în practică se ajunge la o oarecare specializare. Acolo afacerile penale se judecă de Judecătorul unic, delegat din sânul Tribunalului care pe tot timpul delegației are această singură ocupație deci se specializează, sau de un complex de 3 judecători, din care în mod obișnuit face parte judecătorii de instrucție, judecătorii deosemeni specializați. Fără a mai menționa că la Judecătorii de Ocol sunt aproape în totdeauna Judecători penali speciali, alături de cei ce se ocupă de afacerile civile. După constatările mele la fața locului și lămuririle date de D. avocat Vlavianos și D. Judecător de Instrucție Evangelos G. Mihopovfos.

Chestiunea specializării Justiției represive frământă de mult spiritele nu numai a oamenilor de știință a teoreticienilor 1), dar și a oamenilor politici. Fiindcă problema interesează nu numai penologia. Ea interesează deopotrivă și politica criminală.

Și dacă am analiza discuțiile referitoare, cari s'au făcut în congrese și parlamente până acum, am constata numai decât că, cea mai mare parte din argumentele invocate contra specializării, au fost argumente de ordin politico-criminal.

Astfel când împăratul Napoleon a combătut ideea specializării în Consiliul de Stat, cu ocazia discutării ruenirii celor două Justiții 2), a susținut că prin specializare s'ar slăbi autoritatea Justiției represive în detrimentul liniștii publice și a siguranței Statului.

Iar astăzi, când adversarii acestei teze iau cuvântul printre primele argumente pe care le articulează, este sau dificultatea de a asigura recrutarea magistraților penali din cauza greutății de avansare, din cauza prestigiului scăzut al judecătorului penal etc. sau pericolul prevaricațiunii sub influența ingerințelor politice, favorizată de suprimarea sistemului rotației. 3)

La care dacă se adaugă argumentul tras din dificultățile de ordin financiar și ele destul de des invocate, se înțelege ușor întârzierile și ezitățile în realizarea reformei.

* * *

În momentul de față se pare că toată lumea e câștigată principiului specializării Justiției represive. Unde însă acordul nu e încă deplin este asupra înținderii aplicării acestui principiu.

Sunt încă numeroși acei cari, dacă convin că Justiția unică numai corespunde unei bune administrări a Justiției inrepresive, din cauza gradului de dezvoltare a dreptului penal actual, care nu mai poate fi învățat cum se făcea până acum ca un accesoriu al dreptului civil, se tem totuși să meargă până la capăt

1) În Primăvara viitoare chestiunea specializării Justiției represive se va discuta din nou la Congresul de drept penal ce se va ține la Palermo.

2) Ședințele dela 1 și 8 brumar anul XIII.

3) Cauvière rev. Penit. an. 34 pag. 801.

să accepte specializarea completă, adică înființarea judecătorilor penali speciali, nu numai a secțiilor penale speciale. 1)

Din numărul acestora face parte și autorul proiectului nostru.

Intr'adevăr proiectul vorbește de secții penale speciale alături de secțiile civile, așa cum funcționează actualmente secțiile comerciale.

Judecătorii acestor secții sunt judecătorii tribunalului pe care sorții îi desemnează la începutul fiecărui an ca judecători penali. Prin urmare, după împrejurări, sau judecători cu oarecare pregătire în penal, cari ignorează pe deantregul problemele penale.

* * *

Se vede ușor defectele acestui sistem, care s'ar putea justifica numai ca o măsură de tranziție spre complexa specializare.

El nu oferă în ultima analiză decât cadrul în care s'ar putea obține specializarea. Aceasta însă, trebuie să vie dela judecători. Ei trebuie să fie speciali. E adevărat că aceștia în sistemul proiectului, lucrând un an numai în afaceri penale, capătă oarecare rutină, oarecare deprindere în a judeca procesele penale. Decât neajunsul este că tocmai când au început să se formeze, pleacă pentru a complexa o secție civilă sau comercială.

Dealtfel sistemul secțiilor speciale nu remediază decât într'o foarte mică măsură inconvenientele regimului jurisdicțiunii unice. 2)

Se impută, de pildă acestui din urmă sistem, că e o piedică la promovarea actualelor tendințe de reformare a dreptului penal, că e o piedică la progresul științei penale.

Pentru că instanțele judecătorești sunt câmpul de experiență a tuturor inovațiilor științei penale și dacă cei chemați să aplice aceste inovații nu sunt pregătiți, familiarizați cu noile concepții, o să le aplice greșit și o să le compromită.

Pentru ca judecătorul să se familiarizeze cu ele nu e suficient un an. Aceasta e sigur, practica o vedește. Deaceia reformele în a căror eficacitate pentru combaterea criminalității se pune atâta speranță, cum e instituirea condamnării condiționale, a pedepselor nedeterminate, a eliberării condiționale, nu vor da nici de acum înainte rezultatele dorite.

* * *

În afară de aceasta, întrucât judecătorul care timp de un an nu judecă decât numai pricini corecționale, cum se va întâmpla în sistemul proiectului, va fi mai în curent cu numărul cel mare de legi speciale, decât judecătorul care de două ori pe săptămână judecă și pricini civile cum se întâmplă în sistemul actual?

Iată o întrebare care reține foarte puțin atenția,

dar care are foarte mare importanță în practica judecătorească. Altă dată un judecător avea să aplice numai codul penal și câteva legi cari îl complectau.

Astăzi situația s'a schimbat fundamental.

Numărul legilor care complectează codul penal a crescut în proporții necunoscute nici de codul civil nici de codul comercial¹⁾ și e în continuă creștere, fiindcă viața socială e în continuă prefacere. Se observă acest fenomen curios. Deși tendința e spre o cât mai mare libertate de acțiune a individului în societate, numărul îngrădirilor la care este supusă activitatea lui în mijlocul semenilor lui e atât de mare, dispozițiuni de ordin restrictiv cu sancțiuni penale atât de numeroase, încât secolul acesta numit al libertăților se pare că nu-și mai merită numele.

Dacă la legile noi adăogăm modificările care se aduc tot atât de des legilor existente datorită caracterului evolutiv mult mai accentuat ca în civil și comercial, al dreptului penal, e lesne de înțeles de ce judecătorul penal trebuie lăsat să se ocupe numai cu afacerile penale. Altfel perpetuăm starea actuală de lucruri pe care probabil autorul proiectului n'o cunoaște.

Silim pe judecători să aplice legi pe cari nu le cunosc. De aci riscul de a le aplica greșit cu consecința firească a casărilor, care dă astăzi atât de mult de lucru supremei noastre instanței.

O lege nu poate fi studiată și învățată în timpul unei suspendări pentru pronunțare. Intr'un timp așa de scurt poate cineva găsi și citi unul sau două articole din lege, articole pe care le aplică, dar nu poate citi și învăța legea.

Pentruca o lege să fie bine aplicată se cere să fie cunoscută în spiritul ei, în economia ei. Se cere timp. În practică judecătorul trebuie să amâne soluționarea proceselor, să amâne pronunțările pentru ca să aibă timp să citească legea, care să o înțeleagă, în detrimentul celerității lustrărei represive.

Ca să atenueze acestui inconvenient unele legislații cum e cea bulgară, prevede rotația judecătorilor din doi în doi ani¹⁾. Iar altele cum e cea turcă, lasă la înțelepciunea Președintelui, alcătuirea secțiilor, așa încât rotația are loc la intervale mai mari²⁾.

Ori cum ar fi inconvenientul rămâne. Pentru a fi înlăturat, trebuie înlăturat sistemul rotației.

* * *

Sistemul secțiilor speciale mai trebuie înlăturat și pentru alt motiv. Azi toată lumea e de acord că procesul penal se deosebete de procesul civil. Una e să judeci în civil, alta e să judeci în penal. În civil judecătorul e preocupat mai ales de întinderea re-

1) Din cele șase volume ale colecției oficiale de legi și decrete legi publicate până acum doi trei ani de Ministerul Justiției cinci aproape cuprindeau legi și dispozițiuni penale.

1) După constatările mele la Tribunalul din Sofia și relatările D-lui Danaloff, avocat în Sofia.

2) După constatările mele la Tribunalul din Constantinopol și relatările D-lui Suhat Hairy judecător la Tribunalul din Constantinopol.

1) Vezi discuțiile cari s'au făcut în jurul acestei chestiuni în rev. pen. vol. 34 pag. 789 și urm.

2) Despre aceste inconveniente am vorbit în altă parte. Vezi ziar. Cuvântul No. 2178—1931.

clamașiei, de fixarea pagubei cauzate de părât. Persoana pârâtului nu interesează de loc sau interesează foarte puțin. În penal însă paguba, prejudiciul suferit de individ sau societate nu trebuie să preocupe prea mult pe judecător. Acesta în schimb trebuie să se intereseze de aproape de persoana pârâtului a inculpatului. Normele după care judecă judecătorul civil sunt altele de cât normele după care judecă cel penal.

Ori în practică ce se întâmplă? Prin rotație se aduce în fiecare an în completele de judecată penală, judecători civili. E delă sine înțeles, după cum spunea cu multă dreptate Profesorul Roux că un astfel de judecător schimbând secția nu-și va schimba mentalitatea¹⁾.

El va continua să judece după cum s'a deprins și nu va consimți nici în ruptul capului, să pronunțe o pedeapsă de lungă durată contra unui infractor periculos, dacă prejudiciul faptei lui e mic. Așa se explică de ce cu toate criticile ce se aduc pedepselor de scurtă durată, ele continuă să abunde în sentințele judecătorești.

* * *

Rotația mai are și alt neajuns. Cu toată rezistența adversarilor, principiul specializării câștigă din ce în ce teren. Dacă el nu e consacrat încă oficial prin lege el pătrunde încet, încet în Tribunale și Curți printr'o specializare spontană a judecătorilor. Cel puțin în Tribunalele și Curțile din centrele mari sunt judecători cari se interesează mai mult de una din ramurile dreptului.

Un astfel de judecător bun în secția corespunzătoare specialității lui, va fi slab într'un complex străin de specialitatea lui.

Un judecător specializat în dreptul penal, va fi un figurant în comercial, nu un colaborator al colegului lui pe care e chemat să-l completeze.

El se va simți tot timpul în stare de inferioritate cu șansa bineînțeles ca peste un an să aibă el avantajul superiorității.

Și această stare de lucruri va rămâne chiar dacă el din ambiție și amor propriu ar abandona pentru un an specialitatea lui, pentru că într'un an ori câte eforturi ar face nu-l va putea egala²⁾.

Nu mai insist. La aceste neajunsuri s'ar putea adăoga și altele.

* * *

Să vedem acum care sunt obiecțiunile care se aduc judecătorilor speciali, a specializării complete. Se susține în primul rând că prin specializare ma-

gistratul devine unilateral, fără orizont, cu spiritul greoi, că specializarea deformează spiritul¹⁾.

Observ mai întâi că obiecțiunea nu e specifică specializării justiției represive. E o obiecțiune care se poate aduce și se aduce chiar, principiului diviziunii muncii în care își are obârșia specializarea în genere, și cu toate acestea diviziunea muncii nu poate fi împiedicată de nimeni. Ea constituie pionul progresului în viața economică.

În știință deasemeni diviziunea muncii se afirmă din ce în ce mai mult. În inginerie de pildă s'a mers așa de departe cu specializarea, încât, după cum spunea în glumă cineva, se va ajunge să găsim într'o uzină de automobile, atâți ingineri câte părți componente are un automobil. Și industria automobilistică a progresat și progresează foarte mult datorită poate tocmai acestei împrejurări.

La fel în medicină care a ajuns cu specializarea până la limită. Și nimeni nu se plânge de deformare de spirit.

În afară de asta judecătorul penal nu o să fie nici odată prea unilateral. El rămâne jurist, fiindcă în afară de chestiunile, de ordin penal el chemat să rezolve și chestiuni cu caracter civil. În abuzul de încredere, excocherie, bigamie, în supresiunea de stat, în falimente, etc., el are să hotărască asupra existenței contractelor de depozit, mandat, contract de căsătorie, stat personal, etc. Va trebui să aibe cunoștință și de dreptul comercial când va avea de judecat pe un bancrutar simplu sau fraudulos.

Într'un cuvânt toate chestiunile prejudiciare cunoscute de procedura penală exced frontierele dreptului penal și nu-l lasă pe judecător unilateral.

Dar chiar dacă ar avea aceste inconveniente, specializarea ea încă e necesară, fiindcă e impusă de ritmul timpului în care trăim. — Ea se manifestează fără obiecțiuni, în activitatea științifică penală extra judecătorească prin congrese penale, prin reviste penale, etc. așa cum nu se întâmplă în celelalte ramuri ale dreptului.

Și ceea ce e mai important, e că în barourilor mari ea se manifestă prin specializarea avocașilor. Sunt avocași specializați în dreptul penal care nu se ocupă decât de dreptul penal, care nu pledează decât în afaceri penale, așa cum sunt avocași care pledează numai în civil sau comercial.

Ei bine, specializarea judecătorului penal e impusă și de această împrejurare. Când judecătorul are în fața lui un maestru al științei penale se va simți foarte stingerit dacă el nu-l poate urmări în plederie, fără a mai vorbi de ascendentul pe care-l exer-

1) „Judecătorul penal specializat“ spunea în ședința de la 28 Iunie 1911 a societății generale a Inchișorilor Henri Prudhomme — „în prezența unei crime va căuta să găsească întotdeauna un criminal așa după cum se întâmplă altă dată când Franța avea justiție criminală specializată și când îl găsea întrebându-l tortura chiar. Mărturisirile astfel obținute puteau să liniștească conștiința judecătorului dar nu indicau întotdeauna pe culpabili. Rev. penit. vol. 34, p. 804.

1) Rev. Penit. anul 34, pag. 793.

2) „Când unui profesor spunea cu drept cuvânt la curs Tanoviceanu, nu li e de ajuns o viață ca să învețe știința penală, pentru a-și face datoria în mod conștiincios, cum va putea un magistrat să o învețe într'un an. Afară numai dacă nu avem de aface cu vreun magistrat minune. v. Procedura penală pag. 13.

cită acest specialist asupra lui, ascendent care uneori influențează chiar hotărârea. În penal mai mult ca în civil și comercial judecătorul trebuie să fie bine pregătit, fiindcă el are să îndeplinească funcția de arbitru într'o luptă judiciară în care de cele mai multe ori forțele sunt inegale. De o parte procurorul și el un specialist, dar mai slab pregătit din cauza numeroaselor sale îndatoriri, de altă parte avocatul specializat stăpân pe materie, stăpân pe proces.

* * *

S'a mai zis că specializarea ar constitui o piedică în recrutarea magistraților din cauza monotoniei ocupației, din cauza prestigiului scăzut al judecătorului penal și din cauza greutății de avansare.

E adevărat că și astăzi mai întâlnim aceeași prejudecată. Că și astăzi judecătorii penali sunt mai puțin considerați decât judecătorii civili, însă explicația nu mai trebuie căutată în considerațiunile de natura celor inovate de Napoleon care spunea că dreptul penal presupune cunoștințe mai puțin întinse decât dreptul civil și că în afacerile penale avocații câștigă mai puțin decât în cele civile.

Prejudecata e o reminiscență a trecutului când judecătorii penali colaborau foarte de aproape cu gâdele. Meseria lor era puțin ingrată, ca și aceea a călăului, fiindcă ei erau cei cari trimeteau pe infractor la moarte, un oficiu cu atât mai antipatic cu cât adesea se punea în serviciul autocrației arbitrare și răzbunătoare. — Și din cauza aceasta poate funcția de magistrat penal o primeau numai boeri de clasa II.

Însă prejudecata e menită să dispară foarte curând. Deja unii adversari ai separării Justiției represive de cea civilă, au început să se teamă, că prin această separare, autoritatea Justiției civile ar fi cea care ar avea de suferit, care ar fi slăbită nu cea penală.

„Când Președintele unei Curți cu Jurași trece prin mijlocul mulțimii“, spunea Cauvière acum două zeci de ani, „fiecare din cei de față murmură: „Iată un om care ar putea să facă să cadă capul meu“. Judecătorul civil nu inspiră aceiași teamă reverențiară, zicea el mai departe, „Căci ce înseamnă un proces de zid comun, de obligațiune, de succesiune chiar, față de solemnitatea desbaterilor care se desfășoară în Justiția criminală?“¹⁾

Astăzi în presă se vorbește mult mai mult de afacerile penale decât de cele civile. Procesele penale sunt mult mai pasionate decât cele civile. Ele sunt urmărite de public cu mai mult interes decât cele civile. Așa se explică de ce rubrica Curierul Judiciar din cotidienele de pretuladeni e complectată aproape exclusiv cu desbaterile și soluțiile proceselor penale cari auomat atrag și mențiunea numelui judecătorului.

Avansarea deasemeni nu poate constitui o piedică la recrutarea magistraților penali fiindcă așa cum

sunt organizate cadrele Justiției noastre și mai ales în organizația viitoare, ei vor avea tot atât de multe locuri în scara erarhică ca și judecătorii civili.

Să luăm cazul Tribunalului Ilfov care, mutatis mutandis, e de altfel cazul tuturor Tribunalelor din centrele mari¹⁾.

Aici funcționează azi opt secții. Dacă din aceste opt secții s'ar specializa două, n'ar fi nici o dificultate, ca judecătorul penal să găsească, posibilitatea de avansare la Curte, ca Procurori sau ca membrii ai Camerei de Punere sub acuzare, chiar cu alcătuirea actuală a Curței de Apel. Însă e fără discuție că odată specializată Justiția represivă în primă instanță ea se va specializa și în instanța de apel. Fiindcă ar fi un non sens să avem judecători speciali la cele două extreme, Tribunal și Curte de Casație și să nu-i avem la mijloc. Vom avea una sau două secții penale la Curtea de Apel din București din cele cinci, fiindcă și la Curte activitatea penală reprezintă cel puțin jumătate din activitatea totală a Curței. Să nu se obiecteze că pe lângă judecători, postulanți pentru locurile dela Curte sunt și membrii parchetelor. Fiindcă afară de șefii lor cari și ei trec foarte des în Tribunal, toți ceilalți, după un stagiul mai lung sau mai scurt devin judecători.

* * *

Cu atât mai puțin monotonia o să constituie un motiv de ocolire a secțiilor penale²⁾.

Chiar astăzi nu pricep de ce o ședință penală fie ea numai de procese de contravenție la legea de organizare a Căilor Ferate ar fi mai monotonă decât o ședință de procese fiscale de divorțuri. — De asemenea de ce o adopție ar prezenta mai mult divertisment de cât o contravenție la legea repausului duminical. Studiul dreptului penal, însă numai e și mai ales nu va mai fi celace a fost altă dată când totul se reducea la comentarea și interpretarea unor texte de lege rigide. El are strânse legături cu o mulțime de alte științe ca sociologia, psihologia, medicina legală, medicina mintală, fără a mai vorbi de științele cu care ea e direct înrudită cum e știința penitenciarelor.

Un judecător penal are un domeniu de cercetare din cele mai vaste și variate, așa încât nu se poate plânge de monotonie și apoi problemele de drept penal fiind din ce în ce mai interesante, ele sunt

1) Pentru că la început e probabil că se va începe cu Tribunalele mai populate, cu cele dela reședința Curților de Apel și cu cele din orașele mari.

2) De altfel după mine specializarea nu trebuie să ducă la rezultatul pe care-l preconizează Dl. Roux în raportul pe care l-a prezentat Societății Generale a Inchisorilor din Franța, Specializarea nu trebuie să constituie o piedică la trecerea unui judecător penal în civil cu îndeplinirea formalităților pe care legea le cere pentru o transferare. Cu alte cuvinte dacă un judecător penal, după un stagiul oarecare sau chiar dela început ar vrea să părăsească acest domeniu de activitate, el să poată cere și Consiliul Superior al Magistraturii apreciind, să poată încuviința trecerea lui la o secție civilă sau comercială.

urmărite chiar de cei ce nu-și fac din cunoașterea și rezolvarea lor o specialitate ¹⁾).

Nu vreau insista asupra celorlalte obiecțiuni ce se mai aduc specializării Justiției represive. E de prisos, să stărui în a arăta cât e de neîntemeiată teama că prin suprimarea rotației s'ar suprima independența Justiției care va cădea sub influențele politice. După cum e de prisos, cred, să relev că prin specializarea Justiției represive nu se schimbă din punct de vedere fiscal nimic din situația actuală fiindcă nu se făcea nici o cheltuială în plus.

* *

Din cercetarea comparată a chipului cum Justiția era organizată în trecut se vede că specializarea Justiției represive nu e o inovație a timpurilor moderne.

Dacă e să-l credem pe Ayrault Judecătorii speciali penali au existat și pe vremea romanilor și Momsen găsește că datorită acestei complete separări a Justiției represive de cea civilă se datorește dezvoltarea științei dreptului la romani ²⁾.

Francezii deasemenea au avut judecătorii speciali penali.

Iar la noi îi găsim în codul Ipsilant din 1870 și chiar regulamentul organic.

În timpurile noi sub influența școlii pozitivistice, curentul pentru specializarea Justiției represive a crescut considerabil.

Ideea a fost preconizată și susținută în toate țările de cei mai d-seamnă reprezentanți ai științei penale. În Italia a găsit adepți în cei doi stâlpi ai pozitivismului, în Enrico Ferri și Garofalo.

În Franța Tarde spunea acum o jumătate de secol „e bine să avem nu secțiuni corecționale, ci Tribunale corecționale speciale, după cum avem comisari de Poliție speciali, cari nu sunt judecători de pace sau arbitri ³⁾).

La noi Tanoviceanu a susținut deasemenea specializarea cu multă căldură ⁴⁾.

* *

1) Henry Prudhon făcea odată constatarea că numărul membrilor Curții de Casație dela Secțiile civile și a reclamațiilor, care luau parte la ședințele Societăților Generale a Inchisorilor din Franța, întrece pe acela al membrilor secțiilor penale. — Rev. Penit. anul 34 pag. 802.

2) Se zice că la un moment dat erau la Roma judecători cari se ocupau numai de câte o singură categorie de infracțiuni. R. Roland: de l'esprit du droit criminel. Paris 1880 pag. 190. — Eu cred ca acești judecători se ocupau de anumite infracțiuni nu prin aplicarea dusă așa de departe a principiului specializării, dar pentru că se simțea nevoia unor intervenții mai eficiente din partea societății contra unor anumite categorii de infractori periculoși sau prin numărul lor mare, sau prin modul lor de a lucra. Se întâmpla pe vremea aceea, ceiace se întâmplă astăzi în unele părți cum e de pildă în Grecia. La Atena există un judecător special care se ocupă numai cu judecarea *escrocheriilor* al căror număr după cum îmi afirma un coleg dela Tribunalul Athena a crescut foarte mult după război.

3. Tarde: Philosophie pénale ed. IV pag. 451.

4. Tanoviceanu, procedura penală pag. 9 și urm.

Sub influența doctrinei ea început să pătrundă și în legislație.

În unele legislații sub forma incompletă a specializării secțiilor, în altele sub forma completă a specializării secțiilor, în altele sub forma completă a specializării judecătorilor. Din studiul legislației comparate am putea desprinde această constatare. În țările a căror legiuire a fost influențată de legislația Anglo-Germană, principiul specializării Justiției represive, e mai accentuat. În cele ce au copiat legislația penală Franco-Belgiană e mai puțin accentuat.

Așa în Anglia avem judecători penali speciali.

La fel în Germania — și când vorbesc de Germania vorbesc de ceiace am văzut la Berlin. Aci instanțele criminale sunt concentrate la Moabit. În afacerile mici judecă un singur judecător completat de doi laici, Schoefen-gericht. Infracțiunile mai grave, delictelor mai importante se judecă de Tribunalul de primă instanță, Landgericht, care funcționează împărțit în senate, Strafsenate, alcătuite din câte trei judecători. La Curtea de Apel sunt deasemenea „Strafsenate“. Iar la Tribunalul suprem din Leipzig sunt senate care se ocupă numai cu „Strafsachen“.

La fel în Austria. La Viena este un tribunal special pentru afacerile penale, cu aceeași organizație și cu același mod de a funcționa ca și la Berlin.

La Budapesta la fel, funcționează un tribunal penal cu totul separat de tribunalul civil. Judecătorii penali crează sau în senate de 3 judecători sau sub formă de judecător unic.

În Portugalia tribunalele de primă instanță sunt ormate de un singur judecător atât în civil cât și în penal. În orașele mari judecătorul penal e un judecător special. În unele din aceste orașe mai mari sunt judecători specializați într'un singur gen de infracțiuni, cari judecă de pildă numai contravențiile de regulamente cum se numesc acolo și judecătorii de poliție, de investigațiuni, cari judecă afacerile mici criminale.

La Lissabona sunt opt judecători penali cari judecă numai afaceri penale. La Porto sunt patru judecători penali.

La Coimbra e un judecător penal. Sunt deasemenea judecători penali speciali la Aveiro, Braga, Funchal.

Infracțiunile mai grave, procesele de „guerelle“ cari se pedepsesc cu pedepse „majore“ se judecă de un tribunal colectiv de 3 judecători, cari în centrele unde sunt judecători specializați ca la Lissabona și Porto e un tribunal penal ¹⁾.

În Cehoslovacia ca și în Ungaria și la noi în Ardeal altădată, sunt tribunale colegiale cu senate. Senate separate pentru „Zivilsachen“ și „Strafsachen“.

La Tribunalele de județ „Landesgericht“ sunt judecători unici pentru „Strafsachen“.

Pentru protecția republicii s'a instituit la Brünn pe

1. După comunicarea pe care mi-a făcut-o d-l José Belega dos Santos-Profesor la facultatea de drept din Coimbra.

lângă Curtea de Casație un tribunal de stat „St. atserichshof“. El judecă numai infracțiuni cari sunt îndreptate contra republicii¹⁾.

Până și micul principat Monegase de pe coasta de azur a Franței, are tribunal special pentru crime. Dar pentru că criminalii sunt rari la Monaco, tribunalul e convocat numai când e nevoie. Astfel a fost convocat în anul 1926 când a judecat crimele lui Etienne Blengino, după ce timp de 20 de ani nu se mai întrunise.

O altă constatare care se desprinde din examenul legilor de organizație judecătorească a diferitelor țări, este aceea că specializarea se afirmă mai ales acolo unde activitatea judecătorească e mai intensă, în centrele mari. Se aplică și aici acel adevăr biologic, că într'un organism cu cât funcțiunile sunt mai variate și mai numeroase cu atât fiecare parte componentă a organismului se diferențiază de celelalte și ca formă și ca rol de îndeplinit.

George Solomonescu
Magistrat
Tribunalul Ilfov

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența de la 20 Ianuarie 1931

Președinția D-lui Sever Tipei, consilier

Federala „Plugarul“ cu Primăria Orașului Leova-Cahul

APEL. — SENTINȚĂ DECLINATORIE DE COMPETINȚĂ. — ADMITEREA APELULUI. — REȚINEREA AFACERII ÎN INSTANȚA DE APEL. — DACĂ DUPĂ CEREREA PĂRȚILOR POATE FI RETRIMISĂ LA TRIBUNAL. — ART. 335 PR. CIVILĂ.

Dispozițiunile art. 335 pr. civilă, potrivit cărora când se face apel în contra hotărârei prin care prima instanță s'a declarat necompetente, instanța de apel dacă admite apelul, este obligată să judece ea în fond, privind organizarea judecării proceselor în fața instanțelor judecătorești, sunt de ordine publică, astfel că instanța de apel nu poate să restituie cauza la prima instanță spre judecare în fond, chiar dacă părțile ar consimți la aceasta.

No. 59. — Admis recursul făcut de către federala „Plugarul“ în contra sentinței cu No. 44 din 23 Ianuarie 1929 a Tribunalului Cahul în proces cu Primăria orașului Leova-Cahul.

Curtea deliberând

Asupra recursului făcut de federala „Plugarul“ din Cahul în contra sentinței No. 44 din 23 Ianuarie

1. După constatările mele și relațiile D-lui Hugo Tanzer avocat-cosice.

1929 a Tribunalului Cahul dată în proces cu Primăria Orașului Leova-Cahul;

Având în vedere sentința atacată cu recurs din care rezultă că recurenta. Federala „Plugarul“ din Cahul, a intentat acțiune în Septembrie 1928 la Judecătoria Mixtă Cahul în contra intimetei, Primăria orașului Leova, pentru plata sumei de 14.000 lei, prețul unor obiecte vindute intimetei;

Că Judecătoria Cahul și-a declinat competența și a irimis acțiunea spre judecată la Judecătoria Mixtă Leova pe considerațiunea că aceasta este Judecătoria competentă din punct de vedere al locului, intimata avînd domiciliul în circumscripțiunea ei;

Că făcându-se apel de către recurentă, Tribunalul Cahul l-a admis prin sentința atacată cu recurs, pe motiv că greșit și-a declinat competența Judecătoria Cahul și a restituit cauza acestei Judecătoriai spre judecare în fond, constatînd că lucrul acesta l-a cerut și însăși recurenta, iar intimata n'a făcut nici o obiecțiune;

Considerînd că, potrivit art. 335 pr. civ. română, aplicabil în speșă — căci este vorba de o acțiune introdusă la o instanță din Basarabia după 1 Iunie 1928, data extinderii în această provincie a procedurii civile române și legii judecătoriilor de ocoale din Vechiul Regat în virtutea legii din 4 Aprilie 1928 — când se face apel în contra hotărârii prin care prima instanță s'a declarat necompetentă, instanța de apel, Tribunal sau Curte de Apel, dacă admite apelul și găsește că greșit prima instanță și-a declinat competența, este obligată să judece dînsa în fond;

Că deci în situațiunea arătată, instanța de apel nu poate să restituie cauza la prima instanță spre judecare în fond chiar dacă părțile ar consimți la aceasta, întrucât dispozițiunea textului citat, după care instanța de apel este obligată să judece în fond fără a mai restituie cauza la prima instanță, este de ordine publică, privind organizarea judecării proceselor în fața instanțelor judecătorești;

Că, prin urmare, în speșă, Tribunalul Cahul, găsind că Judecătoria Cahul și-a declinat greșit competența nu trebuia să restituie Judecătoriai cauza spre judecată în fond, ci, indiferent de atitudinea părților, era obligat s'o rețină și s'o judece el în fond; astfel că motivele de casare, prin care recurenta critică tocmai pe această considerațiune sentința Tribunalului, sunt întemeiate și recursul cătă să fie admis, trimițându-se cauza la acelaș Tribunal, care urmează să judece în fond.

Pentru aceste motive casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. IV-a

Audiența de la 17 Decembrie 1930

Președinția D-lui I. Poșolu, consilier

Ecaterina C. Parteniu cu Maria Antonescu și alții.

DOTĂ. — AVERE VIITOARE. — IN CE CAZURI DEVINE DOTALĂ. — ART. 1235 ȘI 1236 COD. CIVIL.

DOTĂ. — ACT DOTAL. — INDOIALĂ ASUPRA ÎNTELESULUI CLAUZELOR ACELUI ACT. — INTERPRETAREA ÎN ÎNTELESUL PARAFERNALITĂȚII AVEREI.

1° Pentru ca averea viitoare să devie dotală, se cere condițiunea sau ca această avere să rezulte de la acel care a constituit dota și care a adăogat clauza dotalității și a averei viitoare, sau cel puțin soții să declare expres în actul matrimonial că înțeleg să adopte regimul dotal atât pentru averea ce li s'a constituit atunci dotă, cât și pentru ori ce altă avere viitoare care va reveni soției, de oare-ce simpla împrejurare că un înzestrător prevede clauza dotalității averteri viitoare, nu poate crea regimul dotal pentru o avere pe care el nu a posedat-o, articolul 1238 cod. civil prevăzând că dota se plătește de acela care a constituit-o, ceace însemnează că înzestrătorul nu poate dispune de cât de averea sa.

2° Atunci când există îndoială asupra înțelesului clauzelor unui act dotal, ele trebuiesc interpretate în sensul parafernalityței averteri.

No. 624. — Admis apelul făcut de către Ecaterina C. Parteniu și C. Parteniu personal și ca uzufructuar, dotal și soț pentru autorizare în potrița sentinței civile cu No. 388/929 a Tribunalului Buzău S. I, în proces cu Maria M. Antonescu și alții.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Ecaterina C. Parteniu și C. Parteniu, acesta personal ca uzufructuar dotal și ca soț pentru autorizare, în contra sentinței civile Nr. 388/929, a Tribunalului Buzău, Secția I-a;

Având în vedere concluziunile orale și cele scrise ale părților, actele și lucrările aflate în dosarul cauzei;

Având în vedere că, prin sentința apelată, s'a admis în principiu acțiunea principală de eşire din diviziune, intentată de Intimatele Maria M. Antonescu, Constanța M. Philip și Inginer Mihail Philipide, personal ca uzufructuar dotal și soț pentru autorizare; Virginia General D. Pallada și General D. Pallada, personal ca uzufructuar dotal și ca soț pentru autorizare, în contra apelanților Ecaterina Cezar Parteniu și Cezar Parteniu, personal, ca soț uzufructuar și soț pentru autorizare, cum și cerea reconvențională făcută de apelanți, s'a recunoscut Intimatelelor Maria M. Antonescu, Constanța M. Philipide, Virginia General Pallada și Ecaterina Cezar Parteniu, calitatea de moștenitori al averteri rămasă de pe urma

defunctului Haralambie Ralescu, la care sus numitele vin ca descedente — nepoate de fiică — prin reprezentarea mamei lor Ecaterina Antonescu, fiică a defunctului Haralambie Ralescu; s'a ordonat eşirea din diviziune a averei anume arătată în sentință, s'a dispus împărșirea ei în patru părți egale, numindu-se expert care să constate dacă este sau nu partajabile în natură, în care caz va forma patru loturi; dar în caz negativ, să arate pentru vânzarea ei cu licitație publică, preșurile dela care să înceapă licitația, și s'a mai constatat că averea cuvenită Intimatelelor Constanța Philipide și Virginia General Pallada și aceea cuvenită apelantei Ecaterina Cezar Philipide, este dotală, dispunându-se pentru cazul vânzării cu licitație publică, ca sumele rezultate și cuvenite scestor moștenitori să fie consemnate ca fond dotal;

Având în vedere că obiectul acestui apel este de a se constata că, în ce privește partea cuvenită apelantei Ecaterina Cezar Parteniu, nu este dotală, ci parafernală;

Având în vedere că Intimatele au susținut înaintea Tribunalului și înaintea Curții, iar Tribunalul a admis modul lor de vedere, cum că averea ce va surveni din această scesiune, d nei Ecaterina Cezar Parteniu, trebuie considerată dotală. bazat pe împrejurarea că prin actul dotal autentificat de Tribunalul Ilfov Secția Notariat sub No. 6564 din 14 Aprilie 1914, defunctul său tată Mihail Antonescu a constituit dotă un trusou și o rentă viajeră corespunzătoare unui capital de 152.850 lei; iar la punctul III se menționează clauza că averea viitoare a soției va fi dotală și supusă atât dispozițiilor codului civil asupra regimului dotal, cât și dispozițiilor din art. II din acest contract, adică că înzestrătorul își rezervă facultatea de a se libera de plata rentei, sau depunând pe numele soției efecte sau transmiiându-i un imobil, cari vor deveni dotale, fără a se putea schimba această destinație;

Având în vedere că acest act dotal este confecționat între defunctul Mihail Antonescu, personal ca tată și înzestrător și Ecaterina M. Antonescu ca fiică și Cezar Parteniu ca ginere; Că printr'ânsul defunctul Mihail Antonescu înzestrează pe fiica sa, cu averea sa proprie, pe când averea de împărșit în procesul de de partaj de fașă, derivă dela defunctul Haralambie Ralescu, tatăl mamei sale, Ecaterina M. Antonescu născută Ralescu; Că, la confecționarea actului dotal al apelantei Ecaterina Parteniu, n'au figurat ca părți, în nici un fel, nici defunctul Haralambie Ralescu și nici Ecaterina Antonescu, mama sa, fapte ce se constată din actele aflate la dosar și necontestate de părți; Că de aci se naște discuțiunea între părți, dacă „averea viitoare“ la care se referă actul dotal al apelantei, cuprinde în ea și averea care în viitor îi va reveni dânsiei prin succesiune și dela alte persoane decedate, în afară de tatăl constituitor al dotei, sau numai averea de succesiune viitoare ce-i va reveni dela tatăl său, care a înzestrat-o;

Având în vedere că, din examinarea actului dotal arătat mai sus se constată că defunctul Mihail Antonescu, constituie dotă fiicei sale, anumite bunuri de care a dispus în momentul confecționării actului, cu clauza că ele sunt dotale și inalienabile; Că tot dotale vor deveni efectele ce vor fi consemnate pe numele soției, sau imobilul ce se va cumpăra, și orice altă întrebuintare este interzisă, și că și averea viitoare a soției va fi dotală și supusă dispozițiilor codului civil asupra regimului dotal și dispozițiilor din contract, întrucât aduce modificări regimului din codul civil, și mai departe: „Subsemnata Ecaterina M. Antonescu accept constituirea dotei ce mi se face de tatăl meu și consimt la cele cuprinse în acest ract“;

Considerând că este constant în drept, că oricâte ori părțile contractante ale unui act dotal, își constituiesc ca dotă, averea viitoare, toate bunurile pe care femeia le dobândește în timpul căsătoriei, devin dotale: Că art. 1235 cod. civil prevede că, constituțiunea de dotă cuprinde: toată averea prezentă și viitoare a femeii, sau numai o parte din averea prezentă și cea viitoare, sau numai un obiect individual; iar constituțiunea făcută numai în termeni generali, de toată averea femeii, nu cuprinde averea sa viitoare;

Considerând însă că, pentru ca averea viitoare să devie dotală, se cere condițiunea, sau ca această avere să rezulte dela acel care a constituit dota și care a adăugat clauza dotalității și a averii viitoare sau cei puțin să declare în mod expres în actul matrimonial, că înțeleg să adopte regimul dotal atât pentru averea ce li s'a constituit atunci dotă, cât și pentru orice altă avere viitoare va reveni soției, simpla împrejurare că un înzestrător prevede clauza dotalității averii viitoare nu poate crea regimul dotal pentru o avere pe care el n'a posedat-o, pentru că art. 1238 codul civil prevede că „dota se plătește de acela care a constituit-o“. ceea ce însemnează că înzestrătorul nu poate dispune decât de averea sa;

Având în vedere că în speșă, clauza din actul dotal al apelantei, referitoare la averea „viitoare“, este impusă soției de către înzestrătorul Mihail Antonescu și se referă numai la bunurile viitoare ce le vor reveni lor din succesiunea lui Mihail Antonescu, iar clauza de accepțiune a soției Ecaterina M. Antonescu, se referă tot la stipulațiunea impusă de tatăl ei, și deci cu privire tot numai la averea lui viitoare;

În adevăr, constituirea de dotă în acest act dotal, o face numai Mihail Antonescu, și tot el impune toate condițiunile sub care face această constituire de dotă, printre care și regimul dotal al averii viitoare, pe când fiica înzestrată își concretizează dispozițiunile cu care contribuie la alcătuirea acestei convențiuni matrimoniale, numai prin cuvintele: „Subsemnata Ecaterina M. Antonescu (o altă parte contractantă a convențiunei matrimoniale), accept constituirea de dotă ce mi se face de tatăl meu și consimt la cele cuprinse în acest act“. Prin urmare, soția nu adăogă

nimic la stipulațiunile tatălui făcute cu privire la calitatea lui de înzestrător, ci numai le acceptă, așa cum s'au stipulat de dânsul;

Considerând că, constituirea dotei, după exemplul dat de codul civil prin dispozițiunile finale ale art. 1235, în constituirea făcută numai în termeni generali, nu cuprinde averea sa viitoare; trebuie înțeleasă restrictiv, de unde rezultă că îndoiala asupra clauzelor unui act dotal trebuie să aducă o soluționare în sensul parafernalityței;

Prin urmare, chiar în ipoteza că ar exista îndoiala asupra înțelesului clauzelor acelu act dotal, ele trebuie interpretate în sensul parafernalityței averii; Că, pentru aceste motive, apelul este infirmat. Pentru aceste motive admite.

Semnăși: I. Poșoiu, Const. Pantelimon, C. Negoescu

BIBLIOGRAFIE

Colecția oficială de legi și regulamente

(art 37 din Constituție)

A APARUT:

LA MINISTERUL JUSTIȚIEI:

1923	— Legi și regulamente	Lei 120.—
1924	— „ „	„ 180.—
1925	— „ „	„ 250.—

LA CONSILIUL LEGISLATIV:

Str. Luterană 21.

1926	— Legi	Lei 150.—
1926	— Regulamente	„ 180.—
1927	— Legi	„ 150.—
1927	— Regulamente	„ 150.—
1928	— Legi	„ 180.—
1928	— Regulamente	„ 150.—
1929	— Legi A.	„ 180.—
1929	— Legi B.	„ 180.—
1929	— Regulamente	„ 150.—
1930	— Legi A.	„ 200.—

Volumele se expediază la primirea recipisei administrației financiare prin care se constată că costul a fost făcut venit la art. 107 din bugetul de venituri al Statului pe exercițiul 1931.